

Sygn. akt III AUa 1191/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Lucyna Ramlo
Sędziowie:	SSA Daria Stanek SSO del. Maria Ołtarzewska (spr.)
Protokolant:	sekr.sądowy Wioletta Blach

po rozpoznaniu w dniu 29 grudnia 2015 r. w Gdańsku

sprawy J. H.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek apelacji J. H.

od wyroku Sądu Okręgowego we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 27 kwietnia 2015 r.,
sygn. akt IV U 98/15

oddala apelację.

SSA Daria Stanek SSA Lucyna Ramlo SSO del. Maria Ołtarzewska

Sygn. akt III AUa 1191/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 grudnia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił ustalenia J. H. prawa do emerytury pomostowej wskazując, że nie spełnia on łącznie wszystkich ustawowych przesłanek ustalenia mu prawa do tego świadczenia z art. 4 i z art. 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 965 ze zm.), a w szczególności nie wykazał, że po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz na dzień 01 stycznia 2009 r. nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł J. H. zarzucając jej naruszenie przepisów: art. 32 ust. 1 i 2, art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748

ze zm.) w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) poprzez przyjęcie, że nie spełnia ustawowych przesłanek do ustalenia mu prawa do emerytury oraz domagając się: uchylenia tej decyzji i przyznania mu prawa do emerytury, zasądzenia od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz przeprowadzeniaawnioskowanych w odwołaniu dowodów.

Na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2015 r. J. H. oświadczył, że swoje żądanie opiera na twierdzeniu, iż wykonywał pracę w szczególnym charakterze wymienioną w załączniku nr 2 pkt 17 ustawy o emeryturach pomostowych.

Wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie IV U 98/15 Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu I instancji:

J. H. urodził się w dniu (...)

W okresie od dnia 02 listopada 1989 r. do dnia 30 września 2014 r. J. H. zatrudniony był w (...) Sp. z o. o. w T.. Rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło z przyczyn określonych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2003 r. Nr 90, poz. 844 ze zm.).

W okresie od dnia 02 listopada 1989 r. do dnia 30 września 1994 r. J. H. zatrudniony był na stanowisku elektromontera sieci sn i nn (elektromontera linii napowietrznych niskich i średnich napięć). Ok. 6 ha dziennie J. H. pracował jako elektromonter bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem. Pozostałe ok. 2 ha pracy dziennie pracował w biurze, przed komputerem.

W okresie od dnia 01 października 1994 r. do dnia 31 grudnia 1994 r. J. H. zatrudniony był na stanowisku p.o. kierownika posterunku energetycznego L. (elektromontera pogotowia elektroenergetycznego). Ok. 6 ha dziennie J. H. pracował jako elektromonter bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem. Pozostałe ok. 2 ha pracy dziennie pracował w biurze, przed komputerem.

W okresie od dnia 01 stycznia 1995 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. J. H. zatrudniony był na stanowisku kierownika posterunku energetycznego L. (elektromontera pogotowia elektroenergetycznego). Ok. 6 ha dziennie J. H. pracował jako elektromonter bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem. Pozostałe ok. 2 ha pracy dziennie pracował w biurze, przed komputerem.

W dniu 17 października 2014 r. J. H. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z wnioskiem o przyznanie emerytury pomostowej.

W trakcie toczącego się postępowania emerytalnego organ rentowy uznał za udowodnione przez wnioskodawcę 40 lat, 1 miesiąc i 5 dni okresów składkowych oraz nieskładkowych, w tym 18 lat, 7 miesięcy i 22 dni to staż w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) oraz zarządzenia Nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 r. w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na którym są wykonywane prace w szczególnych warunkach.

Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z dnia 10 grudnia 2014 r. znak: EPOM/25/056056434 odmówiono J. H. przyznania prawa do emerytury pomostowej na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.) oraz ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 965 ze zm.).

W uzasadnieniu wskazano, że odmówiono przyznania emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, ponieważ wnioskodawca po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy. Ponadto odmówiono przyznania emerytury pomostowej na podstawie art. 49, ponieważ na dzień 01 stycznia 2009 r. nie udowodnił wnioskodawca okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej. Do stażu pracy w szczególnych warunkach na podstawie art. 49 ustawy pomostowej nie zaliczono okresu od dnia 02 listopada 1989 r. do dnia 31 grudnia 2008 r., ponieważ pracodawca jako podstawę prawną podał rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. oraz zarządzenie resortowe. A zatem zakład pracy nie potwierdza, że w w/w okresie wykonywał wnioskodawca pracę wymienioną w załączniku nr 1 lub 2 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych.

Powyżej ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy oparł na materiale dowodowym zgromadzonym w trakcie trwania postępowania i ujawnionym na rozprawie, przede wszystkim w postaci dokumentów zebranych w aktach osobowych wnioskodawcy dot. jego zatrudnienia (...) Sp. z o. o. w T. oraz w aktach emerytalnych organu rentowego nr (...). Przedmiotowy materiał Sąd ten uznał za rzetelny i wiarygodny. Wskazał, że strony w trakcie postępowania nie kwestionowały jego prawdziwości, a jedynie odmiennie go interpretowały oraz wyprowadzały z niego odmienne konkluzje o charakterze tak faktycznym, jak i jurydycznym. Tym samym nie znalazł przesłanek by odmówić przymiotu wiarygodności dokumentom zebranych w aktach emerytalnych organu rentowego oraz w aktach osobowych wnioskodawcy dotyczących jego zatrudnienia w (...) Sp. z o. o. w T..

Sąd I instancji stwierdził, że przedmiotowy materiał dowodowy pozwolił dokonać w znacznym zakresie rekonstrukcji stanu faktycznego w niniejszej sprawie. Sąd ten podkreślił, że akta pracownicze wnioskodawcy prowadzone były z należytą starannością, świadczy o tym kompletność zachowanych dokumentów jak i skrupulatność w ich wypełnianiu.

Wywodził dalej, że ich szczegółowa analiza pozwala na przyjęcie za zasadnej konstatacji, iż brak jest w zgromadzonych w aktach pracowniczych dokumentach najmniejszych choćby śladów nieuprawnionej ingerencji w ich treść.

W tym miejscu Sąd Okręgowy podkreślił, że zgodnie z aprobowanym przez ten Sąd stanowiskiem Sądu Najwyższego zaprezentowanym w wyroku z dnia 22 czerwca 2005 r. w sprawie I UK 351/04, publik. OSNP 2006/5-6/90, określanie dla celów emerytalnych stanowisk pracy jako "pracy wykonywanej w szczególnych warunkach" w rozumieniu wykazów stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) nie należy do kompetencji pracodawcy (czy też przechowawcy jego dokumentów).

Dodał także, że z treści § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy (czy też przechowawcy jego dokumentów) w przedmiocie wykazania, na podstawie posiadanej dokumentacji, okresów pracy w szczególnych warunkach, miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Sąd I instancji zważył, że świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., gdyż podmiot wydający to świadectwo nie jest organem państwowym ani organem wykonującym zadania z zakresu administracji państwowej. Tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej. Także jego brak nie neguje możliwości wykazania innymi dowodami zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Poprzez zeznania świadków: A. C. i E. T. oraz przesłuchanie w charakterze strony samego wnioskodawcy Sąd ten ustalił, że w okresie od dnia 02 listopada 1989 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. J. H. zatrudniony był w (...) Sp. z o. o. w T.

i pracował wówczas także jako elektryk bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem.

Sąd Okręgowy podkreślił, że pomimo upływu czasu świadkowie oraz wnioskodawca zeznawali w sposób dość szczegółowy i pozbawiony w omawianym zakresie jakichkolwiek wewnętrznych sprzeczności. W konsekwencji Sąd ten nadał przymiot wiarygodności zeznaniom wzmiankowanym świadków i przesłuchaniu wnioskodawcy w charakterze strony w przedmiotowej części, tym bardziej, że znajdują one potwierdzenie w dokumentach zebranych w aktach osobowych wnioskodawcy dotyczących jego zatrudnienia w (...) Sp. z o. o. w T. oraz w aktach emerytalnych organu rentowego nr (...).

Zdaniem Sądu I instancji w świetle poczynionych powyżej ustaleń najistotniejszym dowodem w sprawie okazało się przesłuchanie wnioskodawcy w charakterze strony, który sam przyznał, że w okresie od dnia 02 listopada 1989 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. pracował jako elektryk bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem przez ok. 6 ha dziennie, a przez pozostałe ok. 2 ha pracy dziennie pracował w biurze.

W powyższym kontekście, antycypując dalsze wywody w sprawie, Sąd ten podkreślił, że pracami w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 965 ze zm.) są „prace elektryków bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem” (pkt 17 załącznika nr 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych), wykonywane w pełnym wymiarze czasu pracy (art. 3 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych).

W tym miejscu podniósł, że szczególny rodzaj wykonywanej pracy w odniesieniu do fizycznych i psychicznych możliwości człowieka stanowi kryterium różnicowania sytuacji ubezpieczonego w ubezpieczeniu społecznym. Przejawem odrębnego traktowania osób wykonujących kwalifikowaną w ten sposób pracę jest uprawnienie polegające na wcześniejszym przejściu na emeryturę. Skutki prawne wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze określała ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 748 ze zm.) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Przepisy te dość szeroko kształtowały krąg osób uprawnionych do emerytur z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidując preferencyjne warunki przechodzenia na emeryturę (w niższym wieku emerytalnym). Poważne zmiany w tym zakresie zostały wprowadzone ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 965 ze zm.), stanowiącą uzupełnienie reformy emerytalnej wdrażanej od 1999 r.

Rozwiązania prawne wprowadzane przez ustawę z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych mieszczą się w głównym nurcie reformy emerytalnej, ponieważ zmierzają do podwyższenia ustawowego i efektywnego wieku emerytalnego oraz zahamowania trendu wcześniejszego przechodzenia na emeryturę. W założeniu reformatorów emerytura pomostowa stanowi rozwiązanie funkcjonujące równoległe do struktury emerytur z systemu powszechnego, ale o charakterze wygasającym. Instrumentem służącym do osiągnięcia założonych celów jest likwidacja możliwości wcześniejszego przechodzenia na emeryturę z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych ukształtowano sytuację emerytalną osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., będących pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

Jeśli chodzi o przesłanki nabycia prawa do emerytury pomostowej Sąd Okręgowy stwierdził, że emerytura pomostowa jest świadczeniem pieniężnym realizowanym na wniosek zainteresowanego złożony w oddziale ZUS. Warunki prawne do nabycia uprawnień emerytalnych zostały szczegółowo ukształtowane w art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku

o emeryturach pomostowych. Do warunków nabycia prawa, które kumulatywnie powinna spełnić osoba posiadająca pracowniczy tytuł ubezpieczenia, należą:

- 1) data urodzenia przypadająca po 31 grudnia 1948 r.,
- 2) okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
- 3) wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn,
- 4) okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5–9 i 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn,
- 5) wykonywanie przed dniem 01 stycznia 1999 r. prac w szczególnych warunkach lub prac o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych lub art. 32 i 33 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – nawet jeżeli praca taka nie została wymieniona w nowych wykazach prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze,
- 6) wykonywanie po dniu 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych,
- 7) rozwiązanie stosunku pracy.

W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych stworzono także możliwość nabycia prawa do emerytury pomostowej ubezpieczonym, którzy nie wykonywali pracy w szczególnych warunkach po dniu 31 grudnia 2008 r. Zgodnie z art. 49 przedmiotowej ustawy, który kształtuje prawo do emerytury pomostowej dla takich osób, wynika wymóg realizacji warunków z art. 4 pkt 1–5 i 7 i art. 5–12 oraz spełnienia w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tj. 01 stycznia 2009 r.) kryterium posiadania 15 lat okresów pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (art. 3 ust. 1 i 3). Oznacza to, że praca wykonywana przed dniem 01 stycznia 1999 r. podlega kwalifikacji według kryterium rodzajów prac wskazanych w nowych wykazach, a nie w świetle art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ponadto Sąd I instancji wskazał, że ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych wprowadzono zamknięty katalog prac w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze. Został on poważnie zmodyfikowany w porównaniu do rozwiązań przyjętych w rozporządzeniu z 1983 r. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, a wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku. Wykaz takich prac określa załącznik Nr 1 do ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych.

Przechodząc do meritum niniejszej sprawy w tym miejscu Sąd ten podkreślił, że organ rentowy stanął na stanowisku, iż przy uwzględnieniu powyższych przepisów wnioskodawcy nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej.

Zdaniem Sądu Okręgowego ostatecznie na uwzględnienie zasługuje stanowisko prezentowane w toku procesu przez organ rentowy.

Sąd ten wskazał, że w niniejszej sprawie jest udowodnionym, iż J. H., będąc zatrudnionym w (...) Sp. z o. o. w T., zatrudniony był w okresie od dnia 02 listopada 1989 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. jako elektromonter bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac

pod napięciem przez ok. 6 ha dziennie, a przez pozostałe ok. 2 ha pracy dziennie pracował w biurze. Tym samym nie wykonywał on pracy „elektromonterów bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem” (pkt 17 załącznika nr 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych) w pełnym wymiarze czasu pracy (art. 3 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych).

Wobec powyższego, nawet hipotetyczne przyjęcie, że wnioskodawca wykonywał prace jak wyżej także i po dniu 31 grudnia 2008 r. nie ma relewantnego znaczenia prawnego – przedmiotowa praca nie może zostać zakwalifikowana do pracy w warunkach szczególnych po dniu 31 grudnia 2008 r. w myśl art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

W ocenie Sądu I instancji zasadnie zatem odmówiono wnioskodawcy przyznania emerytury pomostowej na podstawie art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, ponieważ wnioskodawca po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 niniejszej ustawy.

Jednocześnie Sąd ten wskazał, że nie zostały spełnione również warunki wynikające z art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, który wymienia przesłanki gwarantujące prawo do emerytury pomostowej pomimo tego, iż dana osoba nie wykonywała pracy w warunkach szczególnych po dniu 31 grudnia 2008 r. Z tego przepisu wynika, iż osoba taka musiała legitymować się okresem 15 lat pracy w warunkach szczególnych na stanowisku, które zostało następnie przeniesione do załącznika ustawy o emeryturach pomostowych. Zgodnie bowiem z art. 49 pkt 3 osoba musi posiadać wymagany okres pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Zdaniem Sądu Okręgowego zasadnie odmówiono wnioskodawcy przyznania emerytury pomostowej na podstawie art. 49, ponieważ na dzień 01 stycznia 2009 r. nie udowodnił okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej. Do stażu pracy w szczególnych warunkach na podstawie art. 49 ustawy pomostowej nie zaliczono okresu od dnia 02 listopada 1989 r. do dnia 31 grudnia 2008 r., ponieważ wnioskodawca nie wykonywał wówczas pracy „elektromonterów bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem” (pkt 17 załącznika nr 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych) w pełnym wymiarze czasu pracy.

W tym miejscu Sąd I instancji podkreślił, że jedynie okresy wykonywania zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy wypełniają weryfikowalne kryterium uznania pracy o cechach znacznej szkodliwości dla zdrowia lub znacznego stopnia uciążliwości, lub wymagającej wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Taki sam warunek odnosi się do wymagania stałego wykonywania takich prac, co oznacza, że krótsze dobowo (nie w pełnym wymiarze obowiązującego czasu pracy na danym stanowisku) lub okresowe, a nie stałe świadczenie pracy wyklucza dopuszczalność uznania pracy za świadczoną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wskutek niespełnienia warunku stałej znacznej szkodliwości dla zdrowia lub stałego znacznego stopnia uciążliwości wykonywanego zatrudnienia (por. postanowienie S.N. z dnia 03 października 2008 r., II UK 133/08).

W tym miejscu Sąd ten podniósł ponadto, że przepisy regulujące materię ubezpieczeń społecznych mają charakter bezwzględnie obowiązujących; oznacza to, iż w sytuacjach w nich określonych muszą być one stosowane przez organ rentowy w sposób ścisły. Niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca (por. wyrok S.N. z dnia 08 listopada 2006 roku, I UK 138/06).

W powyższym kontekście podkreślił, że sąd w postępowaniu cywilnym orzeka na podstawie zgromadzonego w wyniku inicjatywy stron procesowych materiału dowodowego. Obowiązek udowodnienia okoliczności z których strona wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne wypływa wprost z art. 6 kc. Zgodnie z tym przepisem to na wnioskodawcy spoczywał ciężar dowodu w zakresie ewentualnego dowodzenia charakteru jego pracy w okresie od dnia 02 listopada

1989 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. jako pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy pomostowej.

W ocenie Sądu Okręgowego przedmiotowemu obowiązkowi wnioskodawca nie sprostał. Przenosząc wyrażony w art. 6 k.c., tradycyjnie zaliczany do instytucji prawa materialnego, obowiązek dowodzenia powoływanych przez stronę okoliczności na grunt prawnoprocesowy Sąd ten wskazał, że koresponduje on z wyrażoną w art. 232 k.p.c. zasadą inicjatywy procesowej stron. Zgodnie bowiem z treścią przywołanego przepisu o proceduralnym charakterze strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

Literalna wykładnia omawianego przepisu, jak również jednolite poglądy wyrażane przez doktrynę i orzecznictwo nie pozostawiają wątpliwości, że to strony są „gospodarzami” postępowania, a dopuszczenie przez sąd z urzędu dowodu nie wskazanego przez stronę może nastąpić jedynie w wypadkach wyjątkowych i dotyczy sytuacji, w której pomimo aktywności stron w procesie nie jest możliwe wyjaśnienie wszystkich okoliczności koniecznych do rozstrzygnięcia sprawy. W żadnym zaś razie przepis art. 232 k.p.c. nie może być wykorzystywany jako swoista „furtka” do przerzucenia na sąd obowiązków, które ciążyą na stronie i które służą jej interesom.

Dla poparcia przedstawionego powyżej stanowiska Sąd I instancji wskazał, że w orzeczeniu z dnia 07 listopada 1997 r. w sprawie III KKN 244/97, publik. OSNC 1998, nr 3, poz. 52 Sąd Najwyższy stwierdził, iż możliwość dopuszczenia przez sąd dowodu nie wskazanego przez strony nie oznacza, że sąd obowiązany jest zastąpić własnym działaniem bezczynność strony, a skorzystanie przez sąd za swojego uprawnienia do podjęcia inicjatywy dowodowej jest możliwe jedynie w szczególnych sytuacjach procesowych o wyjątkowym charakterze.

Zdaniem Sądu Okręgowego z taką jednak sytuacją nie mamy do czynienia w przedmiotowym postępowaniu. Postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie, prowadzone z inicjatywy stron, Sąd ten uznał za wyczerpujące i tym samym wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia sporu.

Mając na uwadze powyższe rozważania, uznając zaskarżoną decyzję za pozbawioną wad tak faktycznych jak i prawnych, na podstawie przepisu art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd ten orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł J. H. zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie:

1) naruszenie przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c.:

- poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przy ustalaniu okoliczności mających zasadnicze znaczenie dla przedmiotowej sprawy i przyjęcie, że okres pracy ubezpieczonego od dnia 02 listopada 1989 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. nie podlega zaliczeniu do stażu pracy w warunkach szczególnych, ponieważ nie wykonywał on wówczas pracy wymienionej w pkt 17 załącznika nr 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych w pełnym wymiarze czasu pracy, podczas gdy okoliczność powyższa została już udowodniona przy pomocy dokumentów zgromadzonych w materiale dowodowym sprawy;

- poprzez wadliwą ocenę zeznań świadków: A. C., E. T. i przesłuchania w charakterze strony J. H. w części dotyczącej poszczególnych obowiązków ubezpieczonego w ramach zajmowanego stanowiska elektromontera bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach pracy pod napięciem, skutkujących uznaniem, że wnioskodawca nie wykonywał pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, o czym świadczyć ma wykonywanie jej tylko przez ok. 6 godzin dziennie,

2) naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

- art. 49 w zw. z art. 3 ust. 1 i ust. 3 w zw. z art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2015 r., poz. 965 ze zm.) poprzez nieprzyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury, w sytuacji spełnienia przez niego wszystkich przesłanek do uzyskania prawa do emerytury pomostowej;

- § 2 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), poprzez jego niezastosowanie w sprawie skutkujące dokonaniem dowolnej oceny stanu faktycznego w zakresie wymiaru i czasu pracy ubezpieczonego, podczas gdy okoliczności te zostały już udowodnione i w sposób wymagany prawem potwierdzone przez zakład pracy w którym ubezpieczony był zatrudniony,

W uzasadnieniu apelacji skarżący dokonał streszczenia postępowania sądowego pierwszo-instancyjnego w niniejszej sprawie oraz obszernie kwestionował dokonaną przez Sąd I instancji ocenę przeprowadzonych dowodów i przyjęcie, że w spornym okresie zatrudnienia nie wykonywał prac w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu.

W konkluzji apelacji skarżący wnosił o:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej,
- 2) zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych,
- 3) przeprowadzenie dowodu z załączonych dokumentów na okoliczności z nich wynikające, potwierdzające charakter pracy ubezpieczonego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Po uzupełnieniu postępowania dowodowego w postępowaniu apelacyjnym okazało się, że apelacja J. H. nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ nie zawiera zarzutów skutkujących uchyleniem lub zmianą wyroku Sądu I instancji.

Z apelacji tej wynika zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie przez ten Sąd granic swobodnej oceny dowodów, a w konsekwencji poczynienie błędnych ustaleń faktycznych w sprawie dotyczących wymiaru czasu, w jakim ubezpieczony wykonywał prace w szczególnych warunkach w spornym okresie zatrudnienia.

Skuteczne postawienie zarzutu sprzeczności istotnych ustaleń ze zgromadzonymi dowodami lub naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, lub nie uwzględnił wszystkich przeprowadzonych w sprawie dowodów, jedynie to bowiem może być przeciwstawione uprawnieniu do dokonywania swobodnej oceny dowodów (por. wyrok S.N. z dnia 13 października 2004 r., III CK 245/04, LEX nr 174185).

Zdaniem Sądu II instancji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie jest zasadny pomimo uzupełnienia materiału dowodowego w postępowaniu apelacyjnym, w wyniku uwzględnienia wniosku dowodowego skarżącego. Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, iż w świetle zeznań świadków i ubezpieczonego brak jest podstaw do ustalenia, iż ubezpieczony w całym spornym okresie pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako elektromonter bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem. Zważyć należy, iż świadek A. C. pracował z ubezpieczonym jedynie do czasu przeniesienia ubezpieczonego na Posterunek Energetyczny L.. Nie miał więc wiedzy co do charakteru pracy skarżącego po wrześniu 1994r. (lub też wcześniej-jak twierdzi ubezpieczony). Z kolei świadek E. T. zeznał, że odkąd ubezpieczony przeszedł na Posterunek w L., to świadek ten kontrolował dokumentację Posterunku, a w terenie kontrolował pracę podległych ubezpieczonemu pracowników. Kontrole te odbywał około 2 razy w miesiącu, a więc nie współpracował z ubezpieczonym codziennie. Nadto sam świadek przyznał, iż ubezpieczony jako kierownik „ musiał mieć robotę papierkową i przydzielać ludziom pracę”. Ubezpieczony zaś zeznając podał między innymi, że musiał sprawdzać w terenie pracę 3 ekip pogotowia, m.in. żeby nie robili „fuch” w czasie pracy. Sam też przyznał, że prace biurowe – przy komputerze zajmowały mu około 2 godzin dziennie, a wcześniej – zanim skomputeryzowano Posterunek – to prace biurowe zajmowały mu jeszcze więcej czasu, niż owe 2 godziny. Tak więc logicznym jest, że czas poświęcony na prace biurowe i nadzór podległych mu pracowników nie mógł być równocześnie czasem pracy na stanowisku elektromontera w zakresie wskazanym w poz. 17 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Wobec nie wykazania przez ubezpieczonego spełnienia przesłanki z art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych w postaci wykonywania po dniu 31 grudnia 2008 r. prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych przez co najmniej 1 miesiąc (por. wyrok S.N. z dnia 15 stycznia 2013 r., I UK 448/12, LEX nr 1396383) nie znajduje w niniejszej sprawie zastosowania przepis art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych i jego prawo do emerytury pomostowej oceniać należy w świetle art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela stanowisko, zgodnie z którym ubezpieczony, którego dotychczasowy okres pracy nie jest okresem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych nie spełnia przesłanki określonej w art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych (por. wyrok S.N. z dnia 13 marca 2012 r., II UK 164/11, LEX nr 1171289).

Tym samym zasadnie Sąd I instancji przyjął, że w świetle art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych przesłankę z art. 4 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych analizować należy przez pryzmat przepisów art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a zatem nie znajdują zastosowania przepisy dotychczasowe, do których odsyła przepis art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm.), tj. przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm., nazywanego dalej rozporządzeniem w sprawie wieku emerytalnego).

W konsekwencji chybiony jest zarzut naruszenia § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

W przedmiotowej sprawie, dla oceny kwestii spełnienia przez J. H. spornej przesłanki z art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych kluczowa jest odpowiedź na pytanie, czy okres zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 02 listopada 1989 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. w (...) sp. z o. o. w T. podlega zaliczeniu do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że w niniejszej sprawie nie jest przedmiotem sporu i nie budzi wątpliwości, że w spornym okresie zatrudnienia wnioskodawca wykonywał prace o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych, o których mowa w poz. 17 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, tj. „Prace elektromonterów bezpośrednio przy usuwaniu awarii oraz eksploatacji napowietrznych sieci elektroenergetycznych w warunkach prac pod napięciem”, a spór koncentruje się jedynie na kwestii, czy prace te były wykonywane w pełnym wymiarze czasu pracy, stosownie do treści art. 3 ust. 5 ustawy o emeryturach pomostowych.

Wprawdzie J. H. nie przedłożył zaświadczeń o okresach pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, o których mowa w art. 51 ustawie o emeryturach pomostowych, lecz prawidłowo Sąd I instancji uznał, że w postępowaniu sądowym odwoławczym fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania cywilnego, a do sądu należy ocena ich wiarygodności (por. wyrok S.N. z dnia 02 lutego 1996 roku, II URN 3/95, LEX nr 24774).

Sąd ten przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy, a zwłaszcza kwestii wymiaru czasu pracy, w jakim w spornym okresie zatrudnienia ubezpieczony wykonywał prace o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych, o których mowa w poz. 17 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych pominął zawarte w aktach osobowych wnioskodawcy dokumenty w postaci: wniosku o sprawdzenie dodatkowych wymagań kwalifikacyjnych z dnia 06 lutego 1991 r. (k. 10 akt osobowych), zawiadomienia o karze finansowej z dnia 23 marca 1993 r. (k. 15 akt osobowych), zakresów działania stanowisk pracy: (k. 34 akt osobowych), z dnia 30 kwietnia 1997 r. (k. 43 akt osobowych) z dnia 13 grudnia 1999 r. (k. 74 akt osobowych) i z dnia 17 lutego 2003 r. (k. 103 akt osobowych), kart stanowiska pracy: z dnia 02 stycznia 2006 r. (k. 133 akt osobowych), z dnia 02 stycznia 2007 r. (k. 142 akt osobowych) i z dnia 03 września 2007 r. (k. 150 akt osobowych) oraz opinii z dnia 18 marca 2005 r. (k. 120 akt osobowych), które mają szczególną wartość dowodową, ponieważ zostały sporządzone w okresach, których dotyczą.

W związku z powyższym, celem uzupełnienia postępowania dowodowego przeprowadzonego w postępowaniu sądowym pierwszo-instancyjnym w niniejszej sprawie, na mocy art. 382 k.p.c., Sąd II instancji dopuścił dowód z powyższych dokumentów, a ponadto z uprawnień do prac pod napięciem Nr 41/99 z dnia 09 marca 1999 r. (k. 65-66 akt sprawy).

Na mocy art. 217 § 3 w zw. z art. 227 k.p.c. postanowieniem z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie III AUa 1191/15 Sąd Apelacyjny w Gdańsku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił wniosek J. H. o dopuszczenie dowodu z zaświadczenia lekarskiego z dnia 23 listopada 2011 r. uznając, że nie dotyczy faktu mającego istotne znaczenie, a zatem jest on powoływany jedynie dla zwłoki (k. 78 akt sprawy 00:02:32).

Z dowodów w postaci: dokumentów: zaświadczenia o wykonywaniu prac w szczególnych warunkach z dnia 17 września 2014 r. (k. 17-18 akt ZUS), świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 30 września 2014 r. (k. 19-20 akt sprawy), wniosku o sprawdzenie dodatkowych wymagań kwalifikacyjnych z dnia 06 lutego 1991 r. (k. 10 akt osobowych), zawiadomienia o karze finansowej z dnia 23 marca 1993 r. (k. 15 akt osobowych), opinii z dnia 18 marca 2005 r. (k. 120 akt osobowych), jak również zeznań świadków: A. C. (k. 34v. akt sprawy 00:09:18) i E. T. (k. 34v. akt sprawy 00:16:59) oraz przesłuchania J. H. w charakterze strony (k. 35 akt sprawy 00:29:57), w zakresie w jakim te zeznania i przesłuchanie korespondują z treścią wymienionych wyżej dokumentów wynika, że w okresie zatrudnienia na stanowisku elektromontera sieci sn i nn od dnia 02 listopada 1989 r. do dnia 30 września 1994 r. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych, wymienione w poz. 17 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Jednocześnie dowody w postaci: dokumentów: uprawnień do prac pod napięciem Nr 41/99 z dnia 09 marca 1999 r. (k. 65-66 akt sprawy), zakresów działania stanowisk pracy: bez daty (k. 34 akt osobowych), z dnia 30 kwietnia 1997 r. (k. 43 akt osobowych) z dnia 13 grudnia 1999 r. (k. 74 akt osobowych) i z dnia 17 lutego 2003 r. (k. 103 akt osobowych), kart stanowiska pracy: z dnia 02 stycznia 2006 r. (k. 133 akt osobowych), z dnia 02 stycznia 2007 roku (k. 142 akt osobowych) i z dnia 03 września 2007 r. (k. 150 akt osobowych) korespondują z treścią przesłuchania J. H. w charakterze strony (k. 35 akt sprawy 00:29:57) i wskazują, że w okresach zatrudnienia na stanowiskach: p.o. kierownika posterunku energetycznego L. od dnia 01 października 1994 r. do dnia 31 grudnia 1994 r. i kierownika posterunku energetycznego od dnia 01 stycznia 1995 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. wprawdzie wykonywał prace o szczególnym charakterze, o których mowa w poz. 17 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, lecz nie w pełnym wymiarze czasu pracy, ponieważ oprócz tych prac wykonywał jeszcze inne prace nie wymienione w załącznikach do tej ustawy takie jak przykładowo: prowadzenie obowiązującej dokumentacji eksploatacyjnej i ruchowej, wystawianie dowodów obrotu materiałowego i prowadzenie rozliczania zużycia materiałów, prowadzenie dzienników robót oraz kart pracy podległych pracowników, prowadzenie magazynu podręcznego tzn. przechowalni materiałów, prowadzenie rejestru pism (spraw) wpływających do posterunku i nadzorowanie terminowości ich załatwienia osobiście, przez podległych pracowników lub przy współudziale innych komórek RE, prowadzenie w posterunku prawidłowej gospodarki magazynowej w nawiązaniu do wymogów modułu MM systemu komputerowego R3, prawidłowe kwalifikowanie nakładów w oparciu o „Instrukcję kwalifikowania obiektów elektroenergetycznych do inwestycji i remontów w podmiotach gospodarczych energetyki zawodowej”, opracowywanie szczegółowego planu kosztów (budżetu) dotyczącego funkcjonowania posterunku, kontrolowanie terminowego dokonywania wpłat do kasy RE, banku gotówki zainkasowanej na bloczek przez podległych pracowników, czy opracowywanie „warunków” dla odbiorców indywidualnych.

W konsekwencji, z uwagi na niespełnianie przez ubezpieczonego warunku z art. 3 ust. 5 ustawy o emeryturach pomostowych, brak jest podstaw do zaliczenia wskazanych wyżej okresów zatrudnienia ubezpieczonego w (...) sp. z o. o. w T. do wymaganego co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 4 pkt 2 w zw. z art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych).

Podlegający zaliczeniu do wymaganego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze okres wykonywania przez J. H. prac o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach

pomostowych, o których mowa w pkt 17 załącznika nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych od dnia 02 listopada 1989 r. do dnia 30 września 1994 r. wynosi jedynie 4 lata i 10 miesięcy, wobec wymaganych co najmniej 15 lat.

Ponieważ dla ustalenia ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej nieodzowne jest spełnianie przez niego wszystkich ustawowych przesłanek, wynikających z treści art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych, wobec nie spełniania przesłanki z pkt 3 tego artykułu, brak jest podstaw prawnych do przyznania mu tego świadczenia.

Za niezasadny uznać zatem należy podniesiony w apelacji zarzut naruszenia prawa materialnego, a w szczególności art. 49 w zw. z art. 3 ust. 1 i 3 w zw. z art. 4 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych.

Uznając apelację J. H. za bezzasadną, na mocy art. 385 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku.

SSA Daria Stanek SSA Lucyna Ramlo SSO del. Maria Ołtarzewska